

GŁOS EWANGELICKI

PISMO TYGODNIOWE, POSWĘCONE SPRAWOM KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO W POLSCE.

Cena prenumeraty
wraz z przesyłką pocztową:
Kwartalnie 800 mk.
Pojedynczy numer 100 m.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: — — —
— — — WARSZAWA, ulica Kredytowa Nr. 4.
Prócz administracji prenumeratę przyjmują: w Warszawie
księgarnia W. MIETKE, Wapólna 10,
w Łodzi, księgarnia RENNERA, Piórkowska 165,
i w Cieszynie, p. A. CYMOREK, Marjańska 27.

Wychodzi raz na tydzień
— — w niedzielę. — —
Ogłoszenia:
Kolumna zawiera 4 szpalty
ogłoszeń. Za wiersz non-
parelowy po tekście 100 mk.
w tekście 200 mk.

Konto czekowe w pocztowej kasie oszczędnościowej Nr. 1508.

Rok III.

WARSZAWA, DNIA 3 GRUDNIA 1922 R.

Nr 49.

Z „GŁĘBIN DUSZY“.

Choćby cię strącił w otchłań bólu głębłą,
Choćby ci orle skrzydła zdarł huragan —
Wierzą, niebiańskie światła nie wyżełną,
I w nich powstaniesz, Boga chłostą smagan.

Bo Pan doświadcza swych, gdy chłostę zayła —
A gdy pług życia najgłębiej łan zorze
Płon najświetniejszy wyda ziemi byłą,
I z męki każdej Pan cię podnieść może.

A tylko bacz, by brud, co kala szaty,
Nie wsiąkł w serce... niech odbija zawdy
Wielki bóg ziemi i jasne zaświału,
Czułne na Boga głos, na głos prawdy.

ADWENT.

Oto Król twój przychodzi do ciebie...

Mat... 21,5.

Cicho dzwiewać echa dzwonów wigilijnych. Świątła
żarzące się choinki widać z oddali. W oczekach dziecięcych
błyszczą radość i oczekiwanie czegoś dobrego, pięknego,
miłego. Słychać stare melodje koled... Każdy z nas czuje
się młodszym i cieszy się z małymi z dnia Narodzenia Pań-
skiego.

Adwent. Czas tęsknoty serdecznej. — Jest w tym
okresie coś podobnego do czasu, który poprzedzał przyjście
na świat Zbawiciela. Jak wówczas, tak i dzisiaj, oczy pro-
roków w zadumie spoglądają w przyszłość; głosy ostrze-
gawcze wzywają do światła prawdy; zgrzybiali pielgrzy-
mi nie mogą do smu wiecznego zamknąć swych oczu, dopóki
nie ujrzą Zbawiciela.

I przyszedł Zbawiciel.

Stopa Jego wydeptała każdą ścieżynę Galilei. Każda
trawka, każdy liść w poszumie wiatru wtórowały Jego
głosowi. W sercach każdego słuchacza słów Jego, naj-
zimniejszych, budziła się tęsknota, i setki głodnych i sprą-
gnionych na duszy ciągnęło wślad za Nim. Młody i stary,
niewiasta i mężczyzna siadali w stóp Jego, wsłuchani
w opowieści, a słowa, jak ziarna na rolę, padały w stęsknio-
ne serca.

I oto, gdzie zdawało się, iż wszystko obumarło, po-
wstawało nowe życie; gdzie była pustka głucha, rozbrzmie-
wał głos miłości i wiary, a zamiast spiekoty, skwaru życia
i posuchy — wyrastała bujna zieleń ku wielkiemu żniwu
nadziei...

„Oto Król twój przychodzi do ciebie“.

Spełniły się słowa prorockie. Oczekiwanie, upragnio-
ny, przepowiedziany przyszedł na świat. Król, Pan, w całej

swej chwale i w majestacie przychodzi na świat. Tak, On
przychodzi do ciebie.

Dlaczego na te słowa jest tylu głuchych na ziemi? Dla-
czego tych prostych, jasnych słów tak wielu nie chce zro-
mieć?

Dlaczego i ty odwracasz się od Tego, który jest two-
im Królem i do ciebie idzie?

Czy dusza twa, utopiona w blasku świata, zapatrzo-
na w cele znikome, nie wyczuwa, kto jest jej przewodni-
kiem najwzwyższym, kto jest jej Królem? Czy nie słyszysz:
twój Król do ciebie przychodzi!

Jakież echo tych słów odbija się w twojej piersi? On
do ciebie przychodzi, a ty? Czy przybywasz do Niego?

Spojrzyj na siebie. Wsłuchaj się w swe modlitwy co-
dziennie.

Postaraj się zająrzeć sobie w duszę. Co tam słyszysz
i co widzisz? Nie, ja ci tego nie powiem, ty sam doświad-
czaj siebie, a probierzem tych doświadczeń niech będą
słowa: „Król twój przychodzi do ciebie“. Wtedy się do-
wiesz, czym ma być dla ciebie Jezus.

Nie jakaś moc nieznama, zewnątrz działająca, ale oso-
ba, która napienia two serce boską potęgą i zarazem spra-
wia tobie błogość i spokój.

Do Niego prześto pójdz w prostocie i szczerości, tak
jak On do ciebie przychodzi; Jemu daj się poznać, nie za-
mykaj serca, nie kryj myśli, nie zacieraj win i grzechów.
W pokucie, w smutku, w rozczarowaniu, w niepewności —
umiej zwrócić się do Niego. „Patrz oto Król twój przycho-
dzi do ciebie“.

PRZED OGÓLNEM ZEBRANIEM.

Dnia 8 grudnia r. b. w kościele warszawskim ma się
odbyć zebranie roczne parafjan, na którym kolegium ko-
ścielne ma złożyć sprawozdanie za ubiegły okres działal-
ności.

W zwykłych warunkach — rok czasu nie wiele zna-
czył w życiu zboru warszawskiego, a dowodem tego była
minimalna ilość parafjan na podobnych zebraniach, które
z tego powodu stawały się rzadką, wymaganą przez prawo,
formalnością. Dziś się trochę warunki zmieniły. Przede-
wszystkiem wojna przewróciła wszystko do góry nogami.
Już nie każdy rok, ale każdy dzień przynosi nam niespo-
dzianki w różnych dziedzinach życia. Idziemy w przyszłość
stimulowymi krokami.

Bo proszę zważyć, że pod względem tylko gospodar-
czym między dniem wczorajszym a dzisiejszym zmiany
wprost zawrotne... Tak naprzykład utrzymanie Domu Sie-
rot w roku 1921 kosztowało około 4 milionów mkp., a w
roku 1922 tenże zakład potrzebuje prawie taką sumę na
jeden miesiąc! Na początku bieżącego roku operowaliśmy

w budźcie kościelnym jeszcze setkami, dzisiaj — te same pozycje budżetu nie chcą się mieścić w setkach tysięcy!

Trzeba naprawdę być trupio obojętnym na sprawy ewangelików obchodzące, aby się nad tem zastanowić.

A zastanowić się jest rzeczywiście nad czem. Bo proszę zadać sobie pytanie: skąd wziąć na utrzymanie instytucji, niezbędnych dla naszego zboru, które wobec całego społeczeństwa polskiego stanowią naszą chlubę. Wszak nikomu się nie przemknęło przez wargi słowo: zamknąć je. A tymczasem setki sierot, starców i kalek muszą być żywione, przyodziane i ogrzane.

Dwa są źródła dochodu: domy dochodowe i składki od parafjan. Na pierwsze niema co liczyć — są one zamrożone przez prawo o ochronie lokatorów i nie prędko co z nich się wydostanie. Pozostają zatem składki.

Składki są dotychczas dobrowolne, przeto wpływają tak, jak sami płatnicy je wpłacają. A ponieważ kolegium nie posiada egzekutywy w ściąganiu ich, przeto nie wielu się kwapi w uiszczeniu się ze swych obowiązków względem parafji. Mamy dotychczas setki ewangelików warszawskich, którzy nie płacą ani grosza składki kościelnej i to od niewiadomo jak dawna. Dość wspomnieć, że na własnej odeszły wśród protestujących polaków (ale niekatolików tylko ewangelików) — trzy czwarte osób nie płaci wcale składek. A są to wszak plutokraci warszawscy. Inni znowu płacą wprost sumy, które by im nie wystarczyły na skromną koloję. W ten sposób w roku bieżącym wpłynęło aż 9,406,094 mkp. Czyli akurat dziesiąta część tego, co wpłynąć powinno było. W ten sposób, nie dziwne, że długi rosnąć muszą, że pracownicy zborowi otrzymują pensje głodowe, że sieroty nie mają butów i nie są należycie odziane, że starcom i kalekom dopomaga się do wycieńczenia.

W jaki zatem sposób zaradzić temu?

Jest jedna droga, na którą już dawno wskazywaliśmy.

Składka kościelna — to nie jałmużna, to nie datek, który się rzuca na odczepnego jakimś natrętnemu żebrakowi. To jest obowiązek święty: obywatelski i kościelny; kto jest protestantem i należy do zboru, składkę kościelną płacić musi i to nie taką, jaka mu się podoba, ale jaką mu kolegium kościelne wyznaczy. Opowiadanie, że przez nalożenie na zborowników przymusowych i obowiązkowych składek zmniejszy się ofiarności dobrowolna, zapisy, fundacje i t. p. — są opowiadania, należące bezprowrotnie do przeszłości i służą leniwym i ośpiśałym, a czę-

sto i skąpym do uchyłania się od obowiązku. Ludzie szczerzy, wspaniałomyślni, ofiarnego serca to są wypadki odrebne, pojedyncze. Oni nie mogą i nie powinni być odkupicielami win niedbalstwa swoich współwyznawców. Ich sumienia w niczem przeto nie będą skrzepowane. A więc, kto pragnie uzdrowienia stosunków finansowych i powrotu do normalnego biegu życia zboru, ten powinien pragnąć wprowadzenia obowiązkowych i przymusowych składek kościelnych.

Z ŻYCIA MŁODZIEŻY.

Zgodnie z uchwałą walnego zebrania Tow. Pol. Mł. Ew. Zarząd tegoż zwrócił się do kolegium kościelnego z przedstawieniem następującym: ponieważ warunkiem niedozwionym dla normalnego rozwoju każdej organizacji, a tembardziej Tow. Pol. Mł. Ew., które liczy około 700 czł., jest własny lokal, z pośród grona tych członków wybrani się Komitet zbierania funduszy na budowę własnej siedziby. Kupno jednak placu i wybudowanie własnego domu, z względu na drożyznę, w chwili obecnej są niemożliwe, przeto zarząd powyższej instytucji zwraca się do kol. kość., aby zgodził się na wybudowanie kosztem Tow. P. Mł. Ew. piętra na jednym z gmachów dochodowych, do tego się nadających (np. fundacja Neubaurów przy Placu Wareckim). Warunki nadbudowy, jak również sposób jej sfinansowania musiałyby być oczywiście bliżej omówione.

Zwykłe zebrania Tow. P. Mł. Ew. w Warszawie odbywają się w każdy wtorek w sali konfirmacyjnej i cieszą się coraz większą frekwencją wśród członków. Zawdzięczać to należy Wydziałowi Zebrań Towarzystw, który dokłada wszelkich starań, by zebrania te urozmaicić i uprzyjemnić, co mu się w zupełności udaje.

W każdy wtorek co miesiąc odbywają się kolejno: koncert, herbalka z pocztą francuską, przedstawienie kinematograficzne i odczyt.

Pierwszy koncert odbył się dnia 6.XI r. b. który zawdzięczać pomocy pp. profesorów L. i D. Heintze wypadł doskonale. Kolejno popisowali się: p. Michałowicz — grą na wiolonczeli; pp. Kirjacki i Franzelówna — śpiewem; Trapiszówna — deklamacją. Wszyscy zostali obdarzeni zaśluzonymi oklaskami.

W dniu 21.XI odbyło się przedstawienie kinemat-

AUGUST STRINDBERG.

W WIGILIĘ ŚW. JANA.

Bajka.

W wigilię Św. Jana, gdy ziemia staje jak panna młoda do ślubu w kraju północny, gdy gleba się raduje, gdy źródła biją źródłem, gdy kwiaty na łąkach stoją z podniesioną głową i ptaki świergoczą — a więc raz jednego w wigilię św. Jana gołębicą nadleciała z lasu i siadła na przyrbie chaty, w której dziewięćdziesięcioletnia babka leżała w łóżku.

Staruszka leżała już dwadzieścia lat, z 163ka jednak mogła widzieć wszystko, co dzieło się na zagrodzie, gdzie dwóch jej synów gospodarowało. Lecz widziała ona świat i ludzi w swój odrebny sposób, szyby bowiem okienka, przez które patrzyła, zaszyły wskutek starości wszystkimi kolorami tęczy i wystarczało jej poruszyć głowę, a wszystko po kolei przedstawiało się jej oczom czerwone, żółte, niebieskie, fioletowe. I tak naprzykład, gdy dzień był zimowy i drzewa stały okryte szronem, jakby je białe - srebrne porosty oparzyły, to dość jej było tylko przesuwać na poduszce głowę, a już drzewa się zieleniły, było lato, niwy żółkły, niebo jaśniało błękitem, chociaż w istocie było szare. I stąd powzięła przekonanie, że potrafi rzucić czary i nigdy nie było jej nudno. Ale czarodziejskie szyby były obdarzone innymi jeszcze własnościami: były one miejscami wkleśłe, miejscami wypukłe, wskutek czego ukazywały wszystko,

co znajdowało się poza niemi to w zmniejszeniu, to w powiększeniu.

Gdy więc jej syn najstarszy wrócił z pola zły i krzychał na podwórzu, matka zaś chciała go widzieć małym i potulnym jak niegdyś — a w chwilę stawał się on, ot tyty, tyty malutki. Albo gdy wulki dreptały po dworze a ona myślała o ich przyszłości — wtedy raz, dwa, trzy, już się znalazły pod skłem powiększającym i pojawiały się przed nią jako dorośli, okazałej postawy ludzie; — istne wielkoludy.

Ale gdy lato nadeszło, kazała okna zostawić otwartymi, tak cudnie bowiem, jak wówczas było na świecie, szyby nigdy ukazywać nie były w stanie. A dzisiaj, w wigilię św. Jana, gdy było pięknie jeszcze niż kiedykolwiek, leżała ona patrząc na łąki i gaje, w chwili, gdy gołębicą zaczęła swój śpiew. Ona śpiewała tak pięknie o Jezusie Chrystusie i o radościach i chwale królestwa niebieskiego i nawoływała do niego wszystkich, którzy są obciążeni i syci przeciwności świata tego.

Staruszka słyszała wprawdzie, lecz nie pomyślała za jej głosem, gdyż na ziemi było dzisiaj tak pięknie, jak w niebie i nie też ponadto nie pragnęła.

Więc gołębicą pofrunęła na drugą stronę łąki, do gaju na wzgórzu, gdzie gospodarz kopał studnię. Stał on w głęboko rozkopanym dole, trzy łokcie ziemi mając ponad głowę, zupełnie, jak we własnym grobie.

Gołębicą usadowiła się w gałęziach świerku i jęła śpiewać o radościach królestwa niebieskiego, zupełnie przekonana, że człowiek tam na dnie dołu, który nie widział, ani morza, ani łąki, ani nieba, zażęksni do tego ostatniego.

graficzne. Wesoła komedia p. t. „Skuteczna broń niewieścia” wzbudzała stale wybuchy szczerego śmiechu. Dobrze zrobił Wydział Zebrań Towarzyskich, że wybrał komedję, należy więc mieć nadzieję, że i w przyszłości będą tylko komedje oraz obrazy treści pouczającej wyświetlane.

Miła atmosfera, która panuje na wtorkowych zebraniach ściera coraz liczniejsze rzesze członków do Towarzystwa. Każdy z chęcią w dniu tym spieszy do sali konfirmacyjnej, gdzie znajduje sympatyczną i godziwą rozrywkę. Załować tylko należy, że zebrania srodowe „biblijne” są bardzo mało uczęszczane. Mamy jednak nadzieję, że ciekawe tematy i rzeczowe dyskusje, prowadzone na tych wieczorach, oraz umiejętne kierownictwo, spoczywające w rękach ks. Sup. Gen. Burschego, potrafią i tym wieczorom zapewnić należne im powodzenie.

S. M.

Z ZRZESZENIA EWANGELIKÓW POLAKÓW.

Dnia 3 grudnia r. b. odbędzie się w Działdowie uroczystość otwarcia i poświęcenia Domu Ludowego dla Mazurów. Z Warszawy na tę uroczystość wyjeżdża chor. Tow. Pol. Mi. Ew. wraz ze swym dyrektorem prof. L. Heintzem, oraz cała zarząd zrzeszenia, prócz tego wiele gości. Mają przybyć na tę uroczystość również władze państwowe i komunalne. Dokładne sprawozdanie podamy w następnym numerze „Głosu Ew.”.

Zarząd Zrzeszenia Ewang. Pol. zorganizował cykl odczytów, z których dochód przeznaczony jest na cele kulturalno-oświatowe na Mazurach. Pierwszy odczyt wygłosił p. J. Kurnatowski na temat: „Protestantyzm w Polsce dawnej a dzisiaj” dnia 28.XI r. b.

Następny odczyt w sali konfirmacyjnej o g. 8 wiecz. dnia 9 grudnia wygłosi p. pułkownik sztabu generalnego G. Fröhlich na temat: „Misja chrześcijańska w Chinach”. (Wspomnienia osobiste). O ile to będzie możliwe, odczyt będzie ilustrowany przezroczami.

Następujące odczyty są jeszcze w programie: p. Emilji Suckertowej: 1) Legendy mazurskie i 2) Legendy podwawelskie, a po świętach, w styczniu p. prof. O. Bartla: 1) Wolter i Monteskiusz, i 2) Herder i Lessing.

— Nie, odrzekł chłop, — wpierw muszę skończyć ze studnią, bo inaczej moi letnicy nie będą mieli wody a wtedy wyprowadzi się gdzieś inna młoda, nieszczęśliwa pani ze swoim dzieckiem.

Wtedy gołębicą poleciała nad brzeg morza, gdzie brat gospodarza wyciągał sieci i siadłszy w trzcinię, zaczęła śpiewać.

— Nie, — rzekł brat gospodarza, — ja muszę dostarczyć dla domojadła a nie, to dzieciśka będą krzyczeć z głodu! Później, później! Dość czasu na niebo! Najpierw życie, potem śmierć!

Gołębicą poleciała do domu, w którym młoda, nieszczęśliwa pani mieszkała przez lato. Siedziała ona na werandzie, szyjąc na maszynie ręcznej; biała, jak lilja wychylała się jej twarz z pod pasowego, filcowego kapelusza, który jak kwiat maku czerwienił się na jej czarnych włosach, czarnych jak welon żelobny. Szyła ona ładny fartuszek dla córki na wieczór dzisiejszy świętojański, a dziecko siedząc na podłodze u jej nóg, bawiło się tuąc gałganki, które dostało.

— Dlaczego tatuś nie wraca do domu? — pytała małutka.

To było właśnie bolesne pytanie, na które młoda kobieta sama nie umiała odpowiedzieć, jak też prawdopodobnie i ojciec, który daleko na obczyźnie, niósł brzemień swego smutku dwa razy tak ciężkie, jak matki.

Maszyna szyla ła, robiła jednak ścieg za ściegiem, tyle nakłuł, ile serce ludzkie znieść zdoła, zanim krwιά spłynie do ostatka; a każdy ścieg umocowywał nitkę coraz trwalej — tak szczególnie!

O GRZE NA ORGANACH.

Wiemy wszyscy, że głównym zadaniem gry na organach jest towarzyszenie śpiewowi i wspieranie go. Tony organów i śpiew głosu ludzkiego uzupełniają się do uroczystości i harmonji, szczególnie, gdy głos ludzki trzyma się ściśle melodji, a organy dodają mu harmonji swą obfitością tonów.

Tym sposobem harmonijny odgłos organów uspokaja i pociesza straszkane umysły, zachęca leniwych, pokrzepia gorliwych, nawołuje sprawiedliwych do miłości, grzeszników do skruchy.

I nie da się zaprzeczyć, że dobra gra na organach przyczynia się do wspaniałości nabożeństwa.

Gra na organach powinna wywołać myśl pobożną. Piękne, poważne, wyszukane melodje, wsparte na wzniosłej harmonji akordów: oto podstawa dobrej gry na organach.

Organista sumienny nie powinien nigdy zasiadać do organów w zamiarze popisywania się swą biegłością w grze; inna myśl powinna go ożywiać; umysł jego ku niebu ma być skierowany. Sztuczne i wymuszone harmonje, wirtuozowskie biegniaki i wszelkie rażące modulacje uważane być powinny, jako niegodne najświętszego przybytku. Nie trzeba żałować trudu w przyswojeniu sobie dobrej i w duchu kościelnym utrzymanej gry; trzeba pracy i zaparcia się, aby wnieść się z toru codziennego partactwa, które, niestety, z żalem stwierdzić trzeba, tak się ostatniemi: czasy wkrađło do naszych kościołów.

Organista, który nie zna historii muzyki kościelnej i jej bogatej literatury, jaką może się poszczycić Kościół ewangelicki i nie ma wyrobionego smaku, nie powinien odważać się na dłuższą inpropozycję z własnego natlenienia.

W. Rechtsiege.

KINEMATOGRAF W SZKOLE.

W niedzielę 26 listopada r. b. zaraz po nabożeństwie odbyło się w 7 kl. szkole męskiej ewang. przy ul. Krędytowej 2, ogólne zebranie rodziców, zwołane przez kierownictwo i opiekę główną szkoły, dla omówienia sprawozdania i postępów uczniów, jak również szeregu spraw, związanych z tą szkołą. Pomimo niepogody frekwencja była duża. Sala szkolna nie mogła pomieścić wszystkich zebranych

— Chodźmy dzisiaj do wsi, mamol — mówiła dziewczynka, — jabym tak chciała zobaczyć słońce, bo tutaj tak ciemno.

— Wyjdziemy na słońce dzisiaj po południu, moja dziewczyno!

Do i rzeczywiście było ciemno wśród wysokich skał na tym brzegu wyspy; domek okalały czarne świerki, zasłaniające widok nawet i na morze.

— I musisz mi także kupić dużo zabawek mamol.

— Dziecko, my nie mamy na to, — odrzekła matka i głębiej na piersi pochyliła głowę.

Była to prawda, gdyż dobrobyt ich dawny zamienił się teraz w uciążliwe warunki, musiwały się obywać bez służby przez lato i matce nie pozostawało nic więcej, jak tylko zająć się wszystkim samej.

Lecz gdyż zobaczyła teraz zasmuconą twarzyczkę dziecka, wzięła je na kolana:

— Obejmij mamę za szyję, — rzekła ona. Dziewczynka usłuchała.

— Pocałuj mamę.

Małe, półotwarte usta, jak dzióbek pisklęcy wychylały na jej twarzy pocalonek, a gdy wtedy matka spotkała spojrzenie tych oczu miodowych, jak kwiatki lnu, padł na jej piękne rysy odbłask blagiej niewinności dziecięcej i sama wyglądała jak szczęśliwa dzieć w blasku słońca.

— Tutaj nie będę śpiewała o królestwie niebieskiem, — myślała gołębicą, — ale jeżeli to możliwe, postaram się przynieść im z pomoca.

I pofrunęła do słonecznej wsi, gdzie miała to i owo do załatwienia.

(D. c. n.)

osób. Zebranie zagaił w zastępstwie nieobecnego głównego opiekuna ks. Rügera kierownik szkoły p. Ferch. Po omówieniu różnych kwestyj, jakto: higieny, zdrowotności, frekwencji dzieci na lekcjach i t. d. wystąpiono przed plenum z projektem nabycia dla szkoły aparatu kinematograficznego, który poprzednio opracowany został na posiedzeniach opieki klasowych i Opieki Głównej. Referowali tę rzecz członek Opieki Głównej p. Gottschalk i p. R. Fröhe, nauczyciel tejże szkoły, którzy uzasadniali potrzebę nabycia dla szkoły takiego aparatu przez wyjaśnienie znaczenia jego, jako czynnika popularyzującego wiedzę, wysocę wychowawczego i dostarczającego przyjemnej rozrywki nie tylko dzieciom, lecz i ich rodzicom, a który ogólnie stał się rozsądnikiem niemoralności i oświecenia ludzi, dzięki odpowiedniemu, a często tendencyjnemu doborowi wstępnych filmów, ujaskrawiających złe instynkty ludzi, brudne strony życia, tragedje i dramaty, przygody amerykańskich detektywów i t. p., co wszak tak ujemnie wpływa na bujną wyobraźnię młodościwych widzów i zatrąca dusze. Biorąc pod uwagę powyższe wywody, ogólne zebranie rodziców uchwaliło złożyć jednorazową daninę po 2,000 mkp. od dziecka, wezwąć rodziców dzieci nieobecných na zebraniu, aby to samo w możliwie krótkim czasie uczynili i poruczyć komisji, wyłonionej ze swego grona i nauczycieli, urządzić kinematograf w szkole.

Eref.

Wiomości z kościoła ze święta.

Z WARSZAWY.

— Na skutek prośby posłów niemieckich do Sejmu i do Senatu w osobach ich przedstawicieli pp. Spickermanna i Daczko, ks. Sup. Gen. Bursche odprawił w kościele warszawskim nabożeństwo na rozpoczęcie pracy parlamentarnej dnia 28.XI.22 r. o g. 10 i pół rano.

Kościół nasz, jak wiadomo posiada centralne ogrzewanie, które jednak w ostatnich latach było zdemolowane, a co gorsza w r. 1920 zostały skradzione niezbędne do przeprowadzenia pary dwa motory elektryczne. W lecie r. b. instalacja została doprowadzoną do porządku, zaś w dniach

najbliższych zostaną zmontowane dwa nowe motory elektryczne, co pozwoli już w miesiącu grudniu w mroźne święta ogrzewać kościół.

STANISŁAWÓW (Młp.).

Od dnia 30.X do 2.XI r. b. odbywała się tu uroczystość obchodu 26-iej rocznicy założenia zakładów dobroczynnych, w której udział brali prócz miejscowych i zaproszeni ks. pastory. Był w tym czasie również i dr. A. Ramsay — sekretarz „Związku Kościółów”. Przy końcu zebrano ofiary na instytucję w sumie przeszło miliona mkp. Wydatki miesięczne zakładów stanisławowskich dosięgają 13 miljonów mkp.

BIAŁA (Młp.).

Dnia 10.XI r. b. złożył swój egzamin po ministerio — przed superintendencjonalną komisją egzaminacyjną kand. teol. Bruno Porval. Komisję tę stanowili: ks. Sup. Dr. H. Fritsche, ks. pastor Bartling, ks. pastor Dr. Schmidt.

Porządek nabożeństw.

Dnia 1 grudnia, o godz. 9 rano, komunja św. w języku polskim.

Dnia 3 grudnia, w I niedzielę Adwentu, o godz. 9 i pół rano, nabożeństwo w języku niemieckim, ks. pastor Loth; o godz. 11 i pół rano, nabożeństwo w języku polskim, ks. pastor Michelis.

Dnia 8 grudnia, o godz. 9 rano, komunja św. w języku niemieckim.

Od dnia 18.XI do 25.XI r. b. zawarły związki małżeńskie w kościele warszawskim następujące osoby:

P. Karol Wilmann z p. Anną Persch, p. Ludwik Mielke z p. Stanisławą Zaręba.

Od dnia 18.XI do 25.XI r. b. zmarły w parafii warszawskiej następujące osoby:

Janina Anna Ruder — 10 m-cy, Kozimiera z Talmánów Wojciechowska l. 75; Cecylja Petz l. 3; Edward Krauze l. 18; Herman Böther l. 80.

MAGAZYN MÓD

PRACOWNIA KAPELUSZY DAMSKICH

LEOKADJI FRANKE

Krucza 36.

Telefon 224-44.

J. Wiediger

WARSZAWA, ul. Twarda Nr. 24.

MAGAZYN I PRACOWNIA OBUWIA

męskiego, damskiego i dzieciennego.

SWETRY DAMSKIE I MĘSKIE, jak również BIELIZNĘ CIEPLĄ oraz wszelkiego rodzaju WYROBY TRYKOTOWE

POLECA PO CENACH KONKURENCYJNYCH

KOHLER i S-ka

Nowy-Świat 64

Sklep Nr. 3 w podwórzu na lewo.

Redaktor i wydawca Ks. F. GLOEH.

KUPIE MIKROSKOP Z IMERSJĄ. Oferty — Leszno 20. Fruhboes — nauczyciel.

SKŁAD APTECZNY I FARM

Karol Bibrych

W Warszawie, ul. Ogrodowa 43 w podwórzu. Tel. 7-32.

Poleca:

Świeczki na choinkę mk. 340 — za pudel.; Benzyna mk. 1600 kilo; goździki mk. 1100 — 100,0; cynamon mk. 500 — 100,0; cukier lodow. mk. 250 — 100,0; ess. arakowa mk. 360 — 100,0; ess. octowa mk. 370 — 100,0; saletra mk. 250 — 100,0; kwiat muszkat. mk. 1300 — 100,0; gliceryna mk. 750 — 100,0; mydło do prania mk. 875 — 1 funt; tran rybi do picia mk. 5000 — kilo; soda do picia mk. 140 — 100,0; czerzyna mk. 160 — 100,0; parafina mk. 130 — 100,0; śláz mk. 560 — 100,0; imbir mk. 450 — 100,0; badjan mk. 1100 — 100,0; terpentyna mk. 1800 — kilo; vanilla mk. 400 — lask.; ultramarina do bielizny mk. 200 — koper.; bieli-dło mk. 700 — kilo; spiritus drzewny mk. 400 — kilo; szmergel do noży mk. 90 — 100,0; kwas borny mk. 600 — 100,0; gummi arabicum mk. 450 — 100,0.

Druk „Współczesna“, Szpitalna 10.